

Postadres: Postbus 8 3300 AA Dordrecht

Aan

Dordtse Adviesraad Sociaal Domein

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14 078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

D. Hoogland

T 078-770 4860

E d.hoogland@dordrecht.nl

Datum 4 juli 2025

Zaaknummer

Betreft Reactie op brief Advies Perspectiefnota 2026

Geachte heer Van der Burgt,

We hebben de brief met daarin het advies op de Perspectiefnota 2026 van uw Dordtse Adviesraad Sociaal Domein (DAS) d.d. 23 juni 2025 in goede orde ontvangen. Hartelijk dank hiervoor.

U geeft in uw brief aan dat u waardeert dat de DAS op verschillende momenten de mogelijkheid heeft gehad om in gesprek te gaan met de ambtelijke organisatie namelijk op de participatiebijeenkomsten in de 1e fase en een tweetal gesprekken in de 2e fase. Wij danken u voor uw inbreng en de tijd die u hieraan besteed heeft.

U geeft in uw brief 21 adviezen. Hieronder vindt u onze reactie op de adviezen:

Advies 1: We vragen u kritisch te zijn op het in stand houden en optuigen van systemen.

Ook voor het college staat de bedoeling voorop en houden we bij het gebruik van systemen de doelmatigheid en doeltreffendheid in het oog. Daarbij moeten we als overheid ook kunnen verantwoorden op de (financiële) rechtmatigheid en is gebruik van systemen soms onvermijdelijk.

Het is altijd belangrijk een kritische blik te houden op de onderliggende systemen. We zullen per maatregel onderzoeken wat dit vraagt van de huidige systemen en wat ontbreekt. Met de beweging naar de voorkant proberen we ook juist minder bureaucratisch, ontschot en vanuit vertrouwen te werken, door beschikkingsvrij hulp aan te bieden.

Uiteraard proberen we zelf ook zo efficiënt mogelijk te werken. De cijfers over ambtelijke capaciteit op bestuur en ondersteuning die u aanhaalt uit Venster geven een vertekend beeld. De gemeente Dordrecht voert als centrumgemeente veel taken uit voor regiogemeenten (in vergelijking met andere gemeenten/regio's). Hier staat aparte financiering van het Rijk en/of bijdragen van de deelnemende gemeenten tegenover. Als we de overheadkosten als percentage uitdrukken van de totale exploitatie komt dat uit op 6,84% (zie

Datum 4 juli 2025
Zaaknummer

begroting 2025). Daarmee zitten we onder het gemiddelde in vergelijking met andere (grote) gemeenten.

Advies 2: De ombuigingsmaatregelen WMO en Jeugd raken de inwoners van Dordrecht. De haalbaarheid geeft u aan is onzeker. Ook vanwege afhankelijkheid van de regio's. Wij adviseren u de onzekerheidsmarge vast te stellen op een percentage om de maatregelen meer te duiden op haalbaarheid. Hoe zeker zijn de maatregelen om inwoners en cliënten in Dordrecht onzeker te maken met de voorgestelde maatregelen.

Wij zijn ons bewust van de impact en afhankelijkheid van regiogemeenten. Wij onderschrijven het belang om de haalbaarheid te toetsen en zullen bij de verdere uitwerking van de voorstellen hier nader onderzoek naar doen. In algemene zin achten wij alle voorstellen haalbaar. Wel zal in alle voorstellen, ook buiten het sociaal domein, altijd enige onzekerheid zitten. De accountant heeft de auditcommissie daarom ook geadviseerd in enige mate rekening te houden met het niet volledig realiseren van de financiële effecten. Bij de uitwerking, die na de besluitvorming in de raad zal starten, wordt duidelijker op welke onderdelen onzekerheid zit en hoe groot die is. De onzekerheid kan bijvoorbeeld zitten in uitvoerbaarheid, juridische zaken, tempo en/of financiële inschattingen. Voor nu is één onzekerheidsmarge in een percentages niet uit te drukken.

Advies 3: De Adviesraad adviseert u de eigen bijdrage Jeugdwet niet in te voeren omdat gezinnen daarin een reden zien geen jeugdhulp aan te vragen, waar de hulp wel noodzakelijk is.

Wij snappen uw bezorgdheid. In de perspectiefnota wordt geschreven over de eigen bijdrage die het Rijk per 2028 landelijk wil invoeren, als onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd. Op de website van de Rijksoverheid staat het volgende geschreven: *"Het doel is niet om noodzakelijke hulp te ontmoedigen, maar om bewuster te kijken naar welke hulp passend en effectief is. Het kabinet zal dit voornemen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid uitwerken, met oog voor kwetsbare gezinnen en kinderen."* Op dit moment is het wettelijk niet mogelijk om als individuele gemeente een eigen bijdrage te vragen voor jeugdhulp in de vorm van een individuele, beschikte voorziening. Wij wachten op dit punt de nadere uitwerking door het Rijk af.

Advies 4: De Adviesraad adviseert u geen nieuw systeem op te tuigen voor de reserve sociaal fonds. Geleend vertrouwen naar de mensen toe te passen en weinig uitvoeringskosten.

Wij waarderen uw zorg over het op te tuigen sociaal fonds. Dit voorstel moet na besluitvorming nog verder worden uitgewerkt. Hierbij zal rekening worden gehouden met de eigen bijdrage en het abonnementsstarief. Het is expliciet niet de bedoeling zijn dat mensen driedubbel geraakt worden.

Hierbij horen wij ook uw zorgen over het op zetten van een nieuw systeem, zoals u ook schrijft onder de kop geleend vertrouwen. Wij zijn niet voornemens een nieuw systeem op te zetten. Het gaat vooral om een beleidskader dat richting geeft in de wijze waarop we de middelen inzetten. We nodigen de DAS graag uit om hierin mee te denken.

Datum 4 juli 2025
Zaaknummer

Advies 5: De Adviesraad adviseert u bij het sturen het blijvend ondersteunen en garanderen van bestaanszekerheid leidend te laten zijn. Dit te doen in vertrouwen in de mensen en de organisaties die uitvoerend zijn.

Wij onderschrijven het belang van bestaanszekerheid. Maar waar wordt onze lef zichtbaar? Op onze aanpak om sterke schouders meer lasten te laten dragen. De bezuinigingen op de Wmo maatwerkvoorzieningen zijn nodig omdat het Rijk de inkomensafhankelijke bijdrage blijft uitstellen. Hierdoor is het abonnementstarief (22 euro per maand ongeacht het gebruik) voor iedereen gelijk ongeacht het inkomen of vermogen van de client. Naast dat dit financieel onhoudbaar is, leidt dit er ook toe dat, door de krapte op de arbeidsmarkt, er wachtlijsten ontstaan. Met name de meest kwetsbare inwoners zijn hier de dupe van, omdat zij geen alternatief kunnen organiseren (zelf inkopen of uit het netwerk hulp halen). Wij tonen lef omdat we keuzes durven maken daar waar de Rijksoverheid steeds uitstelt.

Advies 6: 4.2.1. De Adviesraad is positief over het uitbreiden van de Participatieplekken.

Wij waarderen uw positieve advies.

Advies 7: De Adviesraad adviseert u perspectief te bieden aan de minima in Dordrecht door de tijdelijke verruiming structureel te maken. Het voorzetten of stoppen van alle ambities die het huidige college in het Politiek Akkoord heeft afgesproken worden in 2026 met de nieuwe gemeenteraad en de nieuwe coalitie integraal afgewogen. We hebben afgesproken dat het na de verkiezingen aan de nieuwe raad is om hier keuzes in te maken.

Advies 8: De Adviesraad is positief over het wijkgericht aanbesteden op de wijze verwoord in de inhoudelijke toelichting.

Wij waarderen uw positieve advies.

Advies 9: De Adviesraad is positief op het in rekening brengen van de kosten voor de no show Wmo als de waarschuwing wordt ingevoerd.

Wij onderschrijven het belang van een waarschuwing zoals benoemd in uw advies.

Advies 10: De Adviesraad adviseert in principe positief op het oprichten van een algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning.

Wij waarderen uw positieve advies.

Advies 11: De Adviesraad adviseert positief op het maken van de voorziening en negatief op het uitsluiten van inwoners met een scootmobiel van de Hopper.

Datum 4 juli 2025
Zaaknummer

Wij snappen uw bezorgdheid ten aanzien van het uitsluiten van inwoners met een scootmobiel van de Hopper. Wij willen u graag meenemen in onze denkwijze.

De gemiddelde afstand van een rit met de Drecht-/Wijkhopper ligt om en nabij de 7-8 km. Dit zijn afstanden die goed te doen zijn met een scootmobiel. Een scootmobiel heeft een actieradius van 50-70 km, waardoor de inwoner ook iets langere ritten kan maken. Ons streven is om de beperking van het gebruik van de DrechtHopper te begrenzen tot ritten binnen de gemeente Dordrecht en niet voor daarbuiten. Voor afstanden > 25km kan de pashouder sowieso een beroep doen op Valys.

Overigens ontkennen we niet dat de gemeentelijke dienstverlening daardoor versobert, maar dat is niet te vermijden met deze financiële taakstelling.

Advies 12: De Adviesraad adviseert positief op de beschikkingsvrije dagbesteding mits een studie op effecten wordt ingezet.

Wij waarderen uw positieve advies. Uiteraard zullen wij in de verdere uitwerking onderzoek doen op de effecten.

Advies 13: De Adviesraad adviseert positief over het bieden van individuele begeleiding (IB0 en IB1).

Wij waarderen uw positieve advies.

Advies 14: De Adviesraad adviseert positief op het meer gebruik maken van de Wijkhopper en voorwaardelijk positief op het gelijkstellen van het tarief aan het OV-tarief. De Adviesraad adviseert negatief op het verruimen van de reserveringstijd naar 24 uur.

Wij lezen uw bezorgdheid ten aanzien van de verruiming van de reserveringstijd. De verruiming van de reserveringstijd naar 24 uur is een efficiencymaatregel. Door de ruimere reserveringstijd kunnen de planners beter bundelen, dat wil zeggen meer personen in één voertuig vervoeren. Daarmee nemen kosten af, maar spelen we ook in op het gebrek aan chauffeurs.

Aan de voorziening dat de pashouder van A naar B kan reizen, wordt niet getornd. Deze maatregel hoeft niet te leiden tot vraaguitval, zolang de pashouder tijdig reserveert.

OV-kortingstarieven voor bepaalde doelgroepen in de daluren gelden enkel voor het OV. De prikkel moet zodanig zijn dat inwoners, waar dat kan, primair het OV-gebruiken. Toepassen van de OV-kortingstarieven tarieven voor het Wmo-vervoer werkt dat niet in de hand en doet de kosten stijgen.

Advies 15: De Adviesraad adviseert negatief over het realistischere begroten omdat de Adviesraad wil dat er een groter bereik voor de maatwerkvoorzieningen nodig is.

Wij waarderen uw advies. Met de inzet van deze maatregel blijft er voldoende ruimte/middelen om de dienstverlening uit te breiden om aan de vraag te

Datum 4 juli 2025

Zaaknummer

voldoen. Wij zijn in gesprek met de regiogemeenten om voldoende plaatsen in de regio te garanderen.

Advies 16: De Adviesraad adviseert positief over het doorbelasten van de overhead aan de regiogemeenten.

Wij waarderen uw positieve advies.

Advies 17: De Adviesraad is positief over het bijstellen van budgetten als het gaat om realistischer begroten. Voor wat betreft de lokale impuls Jeugd vraagt de Adviesraad de opgave te bezien op resultaten en bereik van preventieve investeringen.

Wij onderschrijven het belang om oog te houden voor de resultaten en het bereik van preventieve investeringen met betrekking tot de lokale impuls jeugd.

Advies 18: De Adviesraad adviseert de no-shows Jeugdhulp niet in te voeren.

In de berekende besparing die in de Perspectiefnota 2026 is opgenomen zijn wij enkel uitgegaan van de WMO. Ons voornemen is, conform uw advies, om alleen hier de maatregel in te voeren. Wel zullen we bij het onderzoek dat nodig is voor de implementatie een bredere inventarisatie maken, waaronder jeugd. Bij het uit te werken voorstel zullen wij uiteraard rekening houden met kwetsbare groepen en ongewenste neveneffecten.

Advies 19: De Adviesraad adviseert op voorhand negatief op de wijziging Jeugdhulpvervoer.

Wij onderstrepen dat het van groot belang is rekening te houden met de impact van de voorstellen op ouders/verzorgers, kinderen en jongeren. De werkelijke impact van dit voorstel op ouders/verzorgers zal op een later moment inzichtelijk worden gemaakt. Dit vraagt eerst nog een verdere uitwerking van dit voorstel. De maatregelen waar wij nu aan denken zullen we verwerken in de verordening. In de afweging zal gekeken worden naar de impact en daarnaast wordt er rekening gehouden met (uitgangspunten van) de modelverordening van de VNG.

Advies 20: De Adviesraad adviseert negatief op minder aanbod jeugdhulp omdat inzicht in de gevolgen ontbreekt.

De vertaalslag van deze ombuigingsmaatregel moet gemaakt worden in de integrale verordening sociaal domein, onderdeel jeugdhulp. Op dit moment worden nog veel jeugdigen doorverwezen naar specialistische jeugdhulp, terwijl – als we breder en integraler naar de hulpvraag kijken – er een andere wet voorliggend is. Denk bijvoorbeeld aan de Wet Passend Onderwijs, Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet. Daarnaast moeten we ook niet voorbijgaan aan het gegeven dat er bij veel jeugdigen geen sprake is van crisis. In veel gevallen gaat het om een lichte vorm van therapie.

Datum 4 juli 2025
Zaaknummer

In de nieuwe verordening, die na het zomerreces aan de gemeenteraad zal worden aangeboden, krijgt de afbakening van de jeugdwet met de voorliggende wetten een prominente plaats. Dit geldt ook voor overige, algemene voorzieningen waar inwoners laagdrempelig met hun hulpvraag naartoe kunnen. We willen dat inwoners hier vaker een beroep op doen dan op specialistische (jeugd)hulp. Tot slot verwerken we in de verordening de noodzaak van evidence-based en practice-based voorzieningen, waardoor een aantal voorzieningen die we nu in kopen (mogelijk) vervallen. Welke dit precies zijn, is nu nog niet te zeggen. En hangt dus mede af van de keuzes die de gemeenteraad maakt bij de behandeling van de integrale verordening dit najaar.

Advies 21: De Adviesraad adviseert positief over'

4.2.3. Uitbreiden capaciteit Essenhof

4.2.4 Hogere tarieven verhuur sportaccommodaties aan particuliere en commerciële gebruikers

4.2.10 Het verminderen communicatie sociaal domein

4.2.12 Aangepast naar bezuiniging 10% van het participeren in de Brede Regeling Combinatiefunctionaris.

4.2.14 Aangepast – geen sportuitblinkers en sportcongres

Wij waarderen uw positieve advies.

Wij waarderen ook uw reactie ten aanzien van de bezuiniging op personele inzet. Het is waardevol te kijken naar de mogelijkheden om minder personele kosten te maken bij aanvragende partijen, zorgorganisaties en de gemeentelijke organisatie. Wel wijzen erop dat het terugbrengen van personele inzet in de meeste gevallen zal samengaan met het terugbrengen van taken en/of kwaliteit van dienstverlening.

De uitdagingen op gebied van jeugd en WMO zijn enorm. Het aantal cliënten groeit al jaren gestaag, problematiek wordt zwaarder, zorgintensiteit en -duur langer. Tezamen met de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en schaarste aan middelen, stelt dit ons voor grote uitdagingen. Wij snappen dat u, net als wij, opkomt voor mensen die zorg vragen en nodig hebben. Wij willen u daarbij uitdagen met ons mee te denken hoe we in deze situatie de zorg voor de meest kwetsbaren kunnen blijven leveren.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders, namens dezen,

W. van der Kruijff
Wethouder